

Českobudějovické kardiocentrum je domácí jedničkou v transplantacích srdečních chlopní lidského původu

TISKOVÁ ZPRÁVA

Nemocnice České Budějovice, a.s.

26.3.2008

Českobudějovické kardiocentrum je domácí jedničkou v transplantacích srdečních chlopní lidského původu

Českobudějovické kardiocentrum je domácí jedničkou v transplantacích srdečních chlopní lidského původu. Od roku 2002 zdejší kardiochirurgové úspěšně provedli už více než stovku těchto operací, zatímco na každé ostatní pracoviště v zemi připadá maximálně několik desítek podobných zákroků. **„Použití těchto druhů náhrad je velmi technicky náročné a vyžaduje mnohem delší chirurgický zákrok. Pro některé pacienty ovšem z dlouhodobého hlediska znamená vyšší šanci návratu do plnohodnotného života. Aplikovatelné jsou ale jen v některých případech, nejčastěji u mladých lidí,“** uvedl primář Kardiochirurgického oddělení Nemocnice České Budějovice, a.s. MUDr. Aleš Mokráček, CSc.

Zjednodušeně řečeno tyto zákroky vypadají tak, že poškozenou aortální chlopeň pacienta kardiochirurgové nahradí stejnou chlopní ze zemřelého dárce, nebo použijí jeho vlastní plicnicovou chlopeň, na její místo následně usadí chlopeň ze zemřelého dárce či z jiného biologického materiálu. Nejčastěji hovězího či vepřového biologického materiálu.

Výhodou těchto metod je zejména zvýšení následné kvality života pacientů, kteří mohou po operaci vykonávat přiměřeně veškeré běžné činnosti. Při použití umělých mechanických náhrad je totiž nutné trvalé užívání léků snižujících srážlivost krve, což kvalitu dalšího života samozřejmě podstatně snižuje.

Právě v použití vlastních chlopní drží českobudějovičtí kardiochirurgové další prvenství v rámci celé České republiky. Kardiocentrum Nemocnice České Budějovice, a.s. je totiž jediným pracovištěm v zemi, kde se tyto zákroky provádějí u dospělých pacientů. I z toho důvodu se v Budějovicích loni v září například konal už druhý Mezinárodní postgraduální kurz East European Heart Valve Postgraduate Course, kterého se zúčastnilo 150 kardiochirurgů z celého světa.

„Na našem pracovišti postupně roste počet transplantací srdečních chlopní obecně. Zatímco ve zmíněném roce 2002 jsme jich provedli zhruba 300, loni to už bylo přibližně 500. Nejdůležitější je ovšem skutečnost, že prudce roste využití bioprotéz oproti mechanickým protézám. V současné době tvoří bioprotézy, vlastní či ze zemřelého dárce nebo vyrobené z hovězího nebo vepřového biologického materiálu, devadesát procent všech použitých náhrad srdečních chlopní,“ poznamenal prim. MUDr. Aleš Mokráček CSc.

Čtyři srdeční chlopně představují v lidském srdci „ventily“, usměrňují tok krve správným směrem. Ve směru krevního toku - mezi pravou síní a pravou komorou leží trikuspidální chlopeň, pravou komoru a plicnici odděluje chlopeň pulmonální; mezi levou síní a levou komorou je situována mitrální chlopeň a konečně mezi levou komorou a největší cévou lidského těla aortou je aortální chlopeň. Poruchou činnosti jedné nebo více chlopní dochází k poruše funkce srdce, což může vést k nezvratným změnám

na srdci i jiných orgánech a v konečném důsledku i smrti nemocného. Existují tři základní poruchy funkce chlopně:

a) zúžení, neboli stenóza, kdy je původní ústí zmenšeno a brání volnému průtoku krve

b) nedomykavost, neboli insuficience, kdy je porušena jednosměrná funkce chlopně a krev proudí oběma směry, to znamená, jak správným směrem, tak opačně, tedy zpět.

c) kombinace obou vad, kdy zúžená chlopně nedomyká.

Nejčastěji postiženými (a tedy i operovanými) chlopněmi jsou chlopně aortální a mitrální. Obnovení správné funkce významně poškozených chlopní je základní podmínkou pro další kvalitní život. Přes velké pokroky invazivní kardiologie zůstává tato oblast zatím doménou kardiochirurgie.

Moderní kardiochirurgie nabízí několik variant jak s poškozenými chlopněmi naložit. Možnosti existují v podstatě dvě - 1. oprava (plastika) a 2. náhrada (výměna). Pro aortální chlopně je náhrada nejčastějším způsobem řešení.

Existují tyto základní možnosti:

- mechanická protéza

- biologická xeno-protéza – je vyrobena z hovězího nebo vepřového biologického materiálu

- biologická alo-protéza, tedy alograft – lidská aortální chlopně ze zemřelého dárce

- biologický autograft – vlastní (v tomto případě plicnicová) chlopně nemocného se použije do aortální pozice a chybějící chlopně plicnice se pak nahrazuje, nejlépe pulmonálním alograftem.

Kardiochirurgické oddělení Nemocnice České Budějovice, a.s., které je spolu s kardiologickým oddělením součástí jihočeského Kardiocentra, poskytuje komplexní péči o dospělé chirurgické pacienty s postižením srdce a velkých cév. Kromě rutinního programu, který zahrnuje všechny dnes uznávané postupy v léčbě ischemické choroby srdeční, chlopenních a jiných onemocnění srdce, se oddělení specializuje na léčbu postižení aorty, záchovné operace chlopní a antiarytmické výkony. Díky dobré mezioborové spolupráci (zejména s radiologickým, kardiologickým a chirurgickým oddělením) nabízí pacientům také širokou paletu méně invazivních výkonů, jako je například radiointervence na aortě (stenty a stentgrafty) nebo hybridní výkony (pro nemocné neschopné podstoupit klasickou operaci).

Nemocnice České Budějovice, a. s. patří se svou lůžkovou kapacitou 1600 lůžek mezi největší zdravotnická zařízení v České republice. Poskytuje základní, specializovanou i vysoce specializovanou péči prakticky ve všech medicínských oborech zejména pro celý jihočeský region. V Nemocnici České Budějovice, a. s., jejímž jediným akcionářem je Jihočeský kraj, je ročně hospitalizováno zhruba 45 tisíc pacientů. Lékaři zde provedou více než 24 tisíc operačních zákroků a 420 tisíc ambulantních ošetření. Loni se zde narodilo při 2454 porodech 2534 dětí. Nemocnice má 2400 zaměstnanců a je tedy jedním z největších zaměstnavatelů v Jihočeském kraji.

Kontakt:

MUDr. Aleš Mokráček, CSc. – primář Kardiochirurgického oddělení Nemocnice České Budějovice, a.s., tel.: 387 874 200(1)